

NAGY PERCEK TÖRTÉNETE

BUDÁRÓL PESTRE MEGYÜNK
AZ ERZSÉBET-HÍDON

Éjjel a hídról álmodtam. A szerelőszőnyeg lenge drótszövetén álltam, a budai hídkapu tornya tetején Tóth Mihály, a hídszerelők almapiros arcú, deresedő hajú nagymesterével. Miniumszagú szélben álltunk, lenéztünk s lenn még nem volt semmi, csak a nyugtalan, sárga víz, amelyet ékalakban kettéhasított egy fehér hajó. Hirtelen ébredtem a furcsa álomból, amelynek kusza képei közül eltűnt lassan a valóság:

— Ma átme gyünk az igazi hídon.

Fél hét volt, vastag, szürke pára Budapest felett, szélcsend. Lakásom ablakából a hídra látni, de most nem látszott semmi. Szemben álltam a korai nappal, s az ellenfény a híd árnyát is elnyelte. Oktalan szívdobogást kaptam, mint kezdő koromban, amikor valahol valami történt, s nem voltam ott. Ezek a mesterség szép, szívzorító percei, amelyekről sohasem lehet szabadulni.

Nem is szabad.

Északról piros doboz

Nyolckor a hídon álltam, pontosan a budai kapu alatt, amelynek vörös keresztgerendáján lobogó sárga ingben egy fényképész kúszott. Emberek ültek a gellérthegy-i ösvényeken, a Rudas-fürdő előtt, a budai rakparton s emberek osontak fel a hídra, melyet akkor Buda és Pest között még megszakított egy tíz méter széles szakadék. A két úszódaru mozdulatlanul állt, már hajnalban horgonyt vetettek s az Ady parancsnoki hídján egy fehértrikós ember szalonnát evett paradicsommal. Kétszázán lehetünk a hídon, a fele fehéringes, a másik fele olajos, rozsdás, miniumos munkás, aki csöndes, érett, megfontolt nyugalommal szegecselt, kalapált, köteleket rendezett és szerszámokat készített elő.

Nyolc óra tízkor Pest felől megérkezett a hídépítés egész vezérkara s nyolc óra huszonötöt mutattak az órák, amikor Sávoly Pál Kossuth-díjas főmérnök, a »hidak atyja« le-simította szürkülő haját s a másik kezével karonfogott:

— Odanézz!... Ott jön!...

A Lánchíd alatt feltűnt egy vörös doboz s lassan lefelé úszott. Akkorának láttam, mint egy cigaretta-csomagot, amelyet felém görget a víz. Ez volt az utolsó hídelem, a 27. darab, nyolcvanöt tonna tiszta acél. Kényelmesen úszott, a Ganz-MÁVAG »Nelly« motorosa úgy terelgette, mint egy kis szürke puli egy lomha, veres bikát.

Nehéz manőver

Nyolc óra negyvenöt perckor megmozdultak az emberek a két úszódarun, mert az utolsó hídelem már elérte a hidat, a motoros tajtékot túrva fékezett s a két uszályt ferdén beúszta a híd alá. Minden elcsendesült, csak a drótkötelek pengését lehetett hallani s a daru tornyának nyikkanását, amint géme le-hajolt a vízig. A drótkötelek áthurkolták az acéltartókat, a szakadék fölött hevenyészett pallóhídon feltűnt egy nyurga, nyugodt, rövid nadrágos férfi, s az utolsó hídelem teniszpálya nagyságú lapján két fiatalember, sippal a szájában.

Kilenc óra 21 perckor hangzott el az első sipjel, egy perc múlva a második, kilenc harminckettőkor a harmadik. Ekkor az egész munka öt emben kezében volt. A két úszódaru kezelője, két irányító és a főmérnök vezette az emelési műveletet. Olyan feszültségben dolgoztak, mint egy kis kamarazenekar, amelyet csak a dallam cérnaszála köt össze. Arcukon csorgott a verejték, pedig a híd hús szél söpörte át. Néhány kurta sip-szó és néhány karmesteri mozdulat. A jobb kéz a magasba lendült, a bal kéz Budára mutatott és két ujját kifeszítette. A darusok emelni kezdték és hús millimétert Buda felé úsztatták a nyolcvanöt tonna acélt.

Nyolcvanöt tonna emelkedett felfelé, hogy bezárjon egy tíz méteres nyílást, összekössön két partot, Pest és Buda elvágott ütőerét. Mellettem egy fehér köpenyes nő halkán sírni kezdett. Tóth, a deresedő mester dörmögött és almapiros arca, amelyet harmincévi hídmunkán edzetek a szelek — mosolyra lágyult:

— Hátrább, emberek. Hátrább...

De nem haragudott.

Budának jó

Kilenc óra negyvenöt perckor a szikár karmester, Fekete János főmérnök halkán megszólalt a pallóhídon:

— Vigyázz!... Budának jó...

Akkor vettem észre, hogy araszra a cipőm orrától, a budai parti hídszerkezet pereméhez nesztelenül hozzásimult az utolsó hídelem. A kötés megtörtént. Rá akartam lépni, de valaki visszahúzott:

— Várni!... Pesten még nem fekszik.

Tíz méterre tőlem, az utolsó hídrész még háromnegyed méterrel alacsonyabban volt, mint a hídtest széle. Sávoly Pál halkán magyarázni kezdett:

— Pontos számítás szerint ma még húsz centiméter szintkülönbség mutatkozik magasságban s tíz centiméter szélességben. A híd ma még nem simul össze. Kétezerhatszáz tonna tübinget és sódert kell felhordani rá, annyi lesz a súlya az úttestnek, a síneknek, a korlátoknak, lámpáknak, kezelőjárdáknak. Az alatt a súly alatt milliméter pontos-sággal összesimul.

Ezalatt csendesesen emelkedett a másik perem s éles fűtyszóra megállt a két daru. A főmérnök nagyon halkán azt mondta:

— Tengelyben van.

Valaki mérőszalaggal meg-

mérte a két szintkülönbséget. Pontosán húsz centiméter volt magasságban és tíz szélességben. Sávoly Pált kerestem, de már eltűnt, talán már ballagott a Duna-parti irodája felé, amelynek ablakából csak a Vigadó romos falát látni.

Az első lakók

A vizen motorcsónak keríngett, amelyből fényképészek és filmesek lencséje szegeződött a hídra, a magasban, lo-vaglólülésben egy másik filmes, a csend kezdett felbomlani, amikor egy roppant csavarkulcs kereplő hangon behajította az első csavart.

Tíz óra tizenöt perc volt.

Lassan elindultunk a tíz méteres útra. Kétoldalt fűrgő munkások mentek ki a víz fölé és bekötötték a két utolsó függesztőkábelt. Nem láttunk valami jót, mert párás volt az idő és párás a szemünk. Pestről kezeket nyújtottak felénk és átmentünk az Erzsébet-hídon 1964. július 15-én, délelőtt tíz óra 25 perckor. Szembe jött Mihály János építésvezető Trabantja s egy hordó sör gurult tompa zajjal, amelyet azután csapra ütöttek. Mentünk a széles acélhídon, forró szél fűjt, égett olajszag érzett, recsegett egy szegecselő pisztoly, s futva jött utánunk a filmes, aki az előbb még a hídkapu tetején hasalt.

— Odafenn — mondta —, a déli pilon tetején, egy szögletben, galambfészek van két fiókéval...

A híd első lakói, két csupasz galambfióka...

Azután Pestre értünk, hallgatuk a város szívverését, amely egyszerre frissebb, forróbb, egészségesebb lett. Valaki letenyereit a hídra, mint ha pulzusát keresné és komoly arccal azt mondta:

— Él a híd...

Baróti Géza